

PETROL ARAMA VE GELİŞTİRMELERİNDE YAPISAL JEOLJİ KURSU DUBAİ, BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ (BAE)

Halil YUSUFOĞLU *

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile El Paso Production Company arasında imzalanan anlaşma sonucunda düzenlenmiş olan eğitim programı kapsamındaki "Structural Geology in Petroleum Exploration and Development" adlı kursa katılmak üzere 09-15 Aralık 2005 tarihleri arasında yol dahil 7 gün geçici görevle Dubai (BAE)'ye gidilmiştir.

Adı geçen kursa; Türkiye'den 2, Suudi Arabistan'dan 1, Kuveyt'ten 1, Umman Sultanlığı'ndan 1, Abu Dabi (BAE)'den 1, Tayland'dan 3, Japonya'dan 1, Libya'dan 3 ve Suriye'den 2 olmak üzere toplam 15 kişi katılmıştır. MTA Genel Müdürlüğü araştırmacı bir kuruluş olması nedeniyle, yer bilimci alanında mesleki deneyim ve uygulama konularında güncel bilimsel yeniliklere ve Uluslararası düzeyde ortak çalışmalara her zaman açık olması nedeniyle, mesleki anlamda başka ülkelerden gelen bu yer bilimcileri ile bilimsel anlamda görüşmeler yapılmış, MTA Genel Müdürlüğü'nü kurumsal olarak tanıtmaya fırsatı elde edilmiştir. Değişik ülkelerden kursa katılan bu kişiler, Jeoloji Mühendisleri ve Jeofizik Mühendisleri olup kendi ülkelerinde ulusal yada özel şirketlerde çalışan elemanlardır.

"Structural Geology in Petroleum Exploration and Development" adlı kurs, Dr. Richard H. Groshong, Jr. tarafından 10-14 Aralık 2006 tarihleri arasında tam gün olarak verilmiştir. Amerika Birleşik Devletlerinde çeşitli Üniversite ve özel şirketlerde yapısal jeolog olarak görev yapan Dr. Groshong, "üç boyutlu yapısal jeoloji" adlı kitabı ve üç boyutlu yapısal araştırma ve modelleme ile kayaç deformasyonları konusunda uluslararası saygın dergilerde bir çok bilimsel makaleleri çık-

mıştır. Zaman zaman başka ülkelerin Üniversitelerinde de ders veren Dr. Groshong, hâlâ Amerika Jeoloji Araştırmaları (USGS)'nin Yapısal ve Tektonik Bölümü Başkanlığını yapmaktadır.

Adı geçen kurs Uluslararası düzeyde ve İngilizce olarak verilmiştir. Kursun konusunu özetle; kıvrımlanma ve faylanma olaylarını denetleyen "Mekanik Kurallar, Mekanik Stratigrafi, Deformasyon Mekanizmaları, Palinspastik Harita ve Kesitler, Yapısal Kriterler, Fay Kökenli Kıvrımlar, Doğrultu Alımlı Fay Sistemleri, Kıvrım-Bindirme Kuşakları, Sıkışmalı ve Açılmalı Üst Kabuk Yapıları, Tuz Tabakaları, Levha Tektoniği Kuramında Yapısal Topluluklar, Rezervuar Üzerinde Yapısal Etkiler (Eklem, Fay), Geçirgenliğe Etki Eden Deformasyon Yapıları, Akışkanlar Mekaniğinde Fay Zonlarının Rolü ve Tektonik Sentez ve Arama Projeleri" alt başlıkları oluşturmuştur. Her bölümün sonunda teorik bilgilen takiben sismik profiller üzerinde uygulamalı yapısal çalışmalar yapılmıştır. Kursun konusu Türkiye'deki profesyonel meslek uygulaması çalışmaları (jeoloji) ile bire bir örtüştüğünden, teori ve uygulama açısından olumlu bilgiler edinilmiş, kurs okutmanı ile Yapısal Jeoloji ve Tektonik konusunda bilimsel anlamda faydalı bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir. Kurs başarıyla bitirilerek, kurs ile ilgili dokümanlar ve sertifika alınmıştır.

MTA Genel Müdürlüğü gibi araştırmacı kuruluşlarda görev yapan uzmanlar, kendi alanları ile ilgili yurt dışı seminer, kurs, ortak proje yürütme gibi çalışmalara katılmaları güncel bilimsel gelişmeler ve ülke tanıtımı ile beraber kuruluşun da tanınması açısından oldukça önemli olduğu gibi, yararlanılan ve elde edilen mesleki teorik bilgilerin de kurum içindeki alanlarda uygulanması önemlidir. Bu amaçla ileri bir tarihte, Kurum içinde, Dubai (BAE)'ye ilişkin kısa bir tanıtım brifinginin ve kurstan elde edilen Yapısal Jeoloji ve Tektonik ile ilgili mesleki bilgilerin, tüm yer bilimcilere açık bir seminer şeklinde verilmesi plânlanmıştır.

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi Başkanlığı, Ankara